

Sygn. akt I C 207/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy w Mogilnie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Daniel Sobociński

Protokolant: Paulina Małecka

po rozpoznaniu na rozprawie 9 listopada 2020 roku

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko pozwanemu (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.

o zapłatę

orzeka

- 1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 3.002,68 zł (trzy tysiące dwa złote 68 groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 2 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 200 zł (dwieście) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Sygn. akt I C 207/20

UZASADNIENIE

- 1. Powód S. K. 25 marca 2020 roku wniósł do Sądu Rejonowego w Mogilnie pozew przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę 3002,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od 19 października 2017 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że 9 września 2015 roku zawarł z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Umowa zawarta była na 96 miesięcy, termin płatności ostatniej raty przypadał na 11 września 2023 roku. Powód dokonał przedterminowej całkowitej spłaty kredytu. Pismem z 24 października 2017 bank zaświadczył, że umowa uległa rozwiązaniu z uwagi na całkowitą spłatę. W związku z wcześniejszą spłatą zażądał on banku rozliczenia nadpłaconego całkowitego kosztu kredyt. Bank odmówił. Powód stoi na stanowisku, że wszelkie koszty kredytu powinny być rozliczone w sposób proporcjonalny, zgodnie z art. 49 Ustawy o kredycie konsumenckim (dalej u.k.k.). Na kwotę dochodzoną pozwem składa się nadpłacone 3002,68 zł tytułem opłaty przygotowawczej. Powód szczegółowo przedstawił sposób jej wyliczenia. Nadto wskazał, że następcą prawnym pożyczkodawcy jest pozwany.**
- 2. Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i przyznanie od powoda kosztów postępowania. Potwierdził, że jest następcą prawnym pożyczkodawcy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.. Nadto potwierdził, że strony łączyła umowa kredytu gotówkowego, który to kredyt został przez powoda całkowicie spłacony przed terminem. Zakwestionował prawo powoda do domagania się częściowego zwrotu prowizji i innych opłat z tytułu udzielenia kredytu, gdyż jego zdaniem opłaty te miały charakter jednorazowy i nie podlegają zwrotowi w oparciu o**

art. 49 u.k.k. Stanowisko swoje szczegółowo uzasadnił. Zakwestionował również prawidłowość wyliczenia żądania przez powoda.

3. Powód 9 września 2015 roku zawarł z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...) (dalej Umowa). Zgodnie z § 8 Umowy kwota kredytu z uwzględnieniem kosztów wynosiła 119.493,38 zł Całkowita kwota kredytu wynosiła 115.378,91 zł. kwota kredytu przeznaczona na cele konsumpcyjne wynosiła 112.642,91 zł. Kredyt miał być spłacony w 96 ratach, gdzie płatność pierwszej raty przypadała 9 października 2015 roku, a ostatniej 11 września 2023 roku. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 151.903,87 zł. Opłata przygotowawcza wynosiła 1200 zł, prowizja 2914,47 zł. Całkowity koszt kredytu na dzień zawarcia umowy wynosił 36.524,96 zł. Rata wynosiła 1582,33 zł. Powód skorzystał z możliwości ubezpieczenia kredytu, za co pobrano składkę 2.736 zł. Powód 19 października 2017 roku dokonał całkowitej przedwczesnej spłaty kredytu. Kredytodawca pismem z 24 października 2017 roku poinformował powoda o rozwiązaniu Umowy w związku z całkowitą spłatą dokonaną 19 października 2017 roku. Pismem z 19 października 2017 roku powód wystąpił do Banku o dokonanie rozliczenia poniesionego przez niego całkowitego kosztu kredytu. Bank zajął stanowisko pismem z 13 listopada 2017 roku, w którym wskazał, że kredyt został już rozliczony, a należność którą powód uiszczył była już pomniejszona.

4. Powyższe fakty nie są sporne pomiędzy stronami. Tym samym nie ma konieczności ich szczegółowego omawiania. Istota sporu sprowadza się do ustalenia, czy powodowi przysługuje roszczenie o zwrot części poniesionych kosztów z tytułu opłaty przygotowawczej i prowizji w związku z całkowitą, przedterminową spłatą kredytu. Jeżeli tak to w jakiej wysokości.

5. W § 1 pkt. 2 Umowy wskazano, że kredytodawca jest zobowiązany do zapłaty następujących kosztów, które Bank potrąca z kwoty kredytu - opłatę przygotowawczą, prowizję za udzielenie kredytu, kosztów z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową w przypadku zawarcia takiej umowy. Wysokość tych kosztów określona została w § 8 umowy. W § 3 pkt. 4 umowy zastrzeżono, że kredytobiorca ma prawo w każdym czasie do wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty kredytu, przed terminem określonym w umowie. Wcześniejsza częściowa spłata skutkuje skróceniem okresu kredytowania bez zmiany wysokości raty. Nie wykluczono również możliwości zmniejszenia raty przy zachowaniu dotychczasowego okresu kredytowania (§ 3 pkt 6 Umowy). Natomiast w § 3 pkt. 7 Umowy zastrzeżono, że w przypadku wcześniejszej częściowej spłaty kredytu lub wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono udostępnienie kredytu, chociażby kredytobiorca poniósł je przed tą spłatą. Zgodnie z § 3 pkt. 9 Umowy, w przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu bank dokona rozliczenia w terminie 14 dni od dnia dokonania spłaty. Zgodnie z § 9 pkt. 1 Umowy w sprawach nieuregulowanych w Umowie mają zastosowanie postanowienia Regulaminu, a w dalszej kolejności powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Z przedłożonego Regulaminu Kredytu Gotówkowego w (...) Banku (...) S.A. wynika, że całkowita kwota kredytu oznacza sumę wszystkich środków pieniężnych, które Bank udostępnił kredytobiorcy na podstawie Umowy o kredyt (§ 1 Regulaminu). Jako całkowitą spłatę zadłużenia określono spłatę przez kredytobiorcę wszelkich zobowiązań względem banku wynikających z umowy kredytu, a całkowity koszt kredytu, jak sumę wszystkich kosztów, opłat, prowizji z tytułu udzielonego kredytu oraz odsetek, które kredytobiorca zobowiązany jest ponieść w związku z zawartą z Bankiem (...).

6. Zgodnie z art. 49 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim, w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Zasadę tą stosuje się również w przypadku spłaty części kredytu (art. 49 ust.

2 Ustawy). Natomiast zgodnie z art. 50 ust. 1 Ustawy, kredytodawca może zastrzec w umowie prowizję za spłatę kredytu przed terminem, przy czym przepis ten szczegółowo reguluje wysokość tej prowizji i zasady jej naliczania. Ustawa w art. 5 pkt 6 definiuje również całkowity koszt kredytu, jako wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

7. Mając na uwadze, treść art. 49 ust. 1 Ustawy, w związku z definicją całkowitego kosztu kredytu określonego w art. 5 pkt 6 Ustawy, sąd nie ma wątpliwości co do tego, że uiszczona przez powoda prowizja i opłata przygotowawcza są składnikami całkowitego kosztu kredytu i w związku z jego wcześniejszą spłatą, ulegają obniżeniu o okres, o który skróciło się obowiązywanie umowy kredytu, niezależnie od tego, że były pobrane jednorazowo w dacie zawarcia umowy. Spłata tejże prowizji i opłaty przygotowawczej następowała w poszczególnych ratach. Obecnie interpretacja tego przepisu, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie budzi już wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie. Wskazać należy chociażby na Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2019 roku w sprawie L. Sp. zo.o. przeciwko m.in. (...) Bank S.A. i inni, sygn. C-383/18 (pkt 36), w którym Trybunał stwierdził, że art. 16 ust. 1 dyrektywy (...) w sprawie umów o kredyt konsumencki, należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Również w uchwale Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2019 roku w sprawie III CZP 45/19 wskazano, że przewidziane w art. 49 ust. 1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu. Sąd w niniejszej sprawie stanowiska te w pełni aprobuje.

8. W tej sytuacji stanowisko pozwanego, w którym podnosi, że brak jest podstaw prawnych do domagania się rozliczenia prowizji i opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą, całkowitą spłatą kredytu, na uwzględnienie nie zasługuje. Art. 49 ust. 1 Ustawy daje powodowi możliwość domagania się rozliczenia również prowizji i opłaty przygotowawczej poniesionej przez niego w związku z umową kredytu zawartą z poprzednikiem prawnym pozwanego. Zdaniem Sądu takie uprawnienia powoda wynikają także wprost z zawartej Umowy. W § 3 pkt. 7 Umowy wskazano, że całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono udostępnienie Kredytu, chociażby kredytobiorca poniósł je przed spłatą. Nie ma wątpliwości co do tego, że opłata przygotowawcza i prowizja wchodzi w skład całkowitego kosztu kredytu, który określono jako sumę wszystkich kosztów, opłat, prowizji z tytułu udzielonego kredytu oraz odsetek, które Kredytobiorca jest zobowiązany ponieść w związku z zawartą umową. Kredytu. Mając powyższe na uwadze, sąd przyjął, że prowizja i opłata przygotowawcza także powinny ulec rozliczeniu i stosownemu obniżeniu, w związku z wcześniejszą całkowitą spłatą kredytu przez powoda.

9. Kredytodawca nie zastrzegł w umowie prowizji za wcześniejszą spłatę kredytu, do czego był uprawniony zgodnie z art. 50 ust.1 Ustawy.

10. Powód był zobowiązany ponieść opłatę przygotowawczą 1200 zł i prowizję 2914,47 zł. Do rozliczenia była więc kwota 4.114,47 zł z tego tytułu. Całkowity koszt kredytu wyniósł 36.524,96 zł. Powód otrzymał kredyt w wysokości 119.493,38 zł. Kwotę tą pomniejszono o składkę na ubezpieczenie 2.736 zł, prowizję 2.914,47 zł i opłatę przygotowawczą 1200 zł. Wyplacono powodowi 112.642,91 zł. obliczone za cały okres kredytowania odsetki wyniosły 32.410,49 zł. Tym samym

powód miał do spłaty łącznie, za cały czas trwania umowy 151.903,87 zł. Powód w związku z wcześniejszą spłatą przekazał kredytodawcy 133.081,83 zł, tj. kwotę pomniejszoną o 18.822,04 zł.

11. Umowa została zawarta 9 września 2015 roku. Całkowita spłata nastąpiła 19 października 2017 roku. Umowa obowiązywała więc przez 2 lata, miesiąc, tydzień i 3 dni, co daje 771 dni (powód wskazał 772 dni). Według umowy całkowita spłata powinna nastąpić do 11 września 2023 roku (data płatności ostatniej raty), a nastąpiła 19 października 2017 roku. Tak więc spłata nastąpiła szybciej o 2153 dni. Umowa miała obowiązywać przez 2924 dni. Całkowita spłata nastąpiła po 771 dniach. Tym samym skoro za cały okres obowiązywania umowy powód miał uiścić 4114,47 zł tytułem opłaty przygotowawczej i prowizji, to za okres 771 dni powinien zapłacić 1084,90 zł. Uiścił całość, więc nadpłacił 3029,57 zł i jest to kwota do zwrotu na jego rzecz, zgodnie z art. 49 ust. 1 Ustawy. Powód domagał się zwrotu niższej kwoty, tj. 3002,68 zł, tak więc sąd nie wychodząc poza żądanie pozwu taką kwotę powodowi zasądził.

12. Zdaniem sądu przy powyższych obliczeniach nie miał znaczenia fakt, że powód dokonał w trakcie obowiązywania umowy dwóch nadpłat poszczególnych rat. Zgodnie z umową, w przypadku braku innej dyspozycji, ulegał skróceniu okres obowiązywania umowy. Do obliczeń przyjęto okres obowiązywania umowy, co powoduje, że prowizja i opłata przygotowawcza zostały rozliczone zgodnie z ustawą i umową, tj. za okres obowiązywania umowy.

13. Odnośnie żądania ustawowych odsetek za opóźnienie sąd przyjął, że zgodnie z umową i art. 52 Ustawy, kredytodawca miał 14 dni na rozliczenie kredytu po jego całkowitej spłacie. W tej sytuacji sąd przyjął, że pozwany miał czas na rozliczenie kredytu od 19 października 2017 roku do 1 listopada 2017 roku. Po tej dacie pozostawał w zwłoce, co w myśl art. 481 § 1 kc, uzasadnia żądanie odsetek, które sąd zasądził od 2 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

14. O kosztach procesu w punkcie drugim wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, zgodnie z którym sąd może nałożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ co do nieznacznej części swego żądania. Żądanie powoda co do należności głównej zostało uwzględnione w całości, korekcie podlegał termin wymagalności odsetek, o czym wskazano powyżej. Na koszty procesu w niniejszej sprawie składa się uiszczona przez powoda opłata sądowa 200 zł,

SSR Daniel Sobociński

ZARZĄDZENIE

1. *Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem*

2. *Z apelacją lub za 14 dni*

SSR Daniel Sobociński